

Referat

Møte nr 4/2006 i Avlsrådet for sau

Tid:	18. september 2006 kl 10:30–17:00
Sted:	Garder kurs- og konferansesenter
Deltakere:	Bjørn Høyland - leder Eirik Larsen, region Nord Jostein Hausberg, region Midt Kristen Risnes, region Vest Ivar G. Slettemoen, region Øst Per Liahagen, Gilde Norsk Kjøtt Rolf A. Aass, KLF Gunnar Klemetsdal, IHA/UMB
Referent:	Thor Blichfeldt – avlssjef i NSG Inger Anne Boman, avlsrådgiver NSG
Saksforberedelser:	Thor Blichfeldt

Sakliste:

- 46/06 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKLISTE
- 47/06 GODKJENNING AV REFERAT FRA AVLSRÅDSMØTET 25. AUGUST 2006
- 48/06 DISPENSASJON FOR KÅRING AV VÆRLAM FRA KOMBIBESETNINGER
- 49/06 KVIT OG FARGA SPÆLSAU I VÆRERINGENE
- 50/06 NYE REGLER FOR VÆRERINGER OG VÆREHOLDSLAG
- 51/06 SØKNAD FRA OSG OM Å FÅ BEHOLDE VÆRERINGSREGNSKAPET
- 52/06 AVLSBESETNING BÅDE FOR NSG OG GILDE
- 53/06 HÅNDTERING AV MUTASJONEN SOM GIR SPESIELT KJØTTFULLE LAM
- 54/06 STYRING AV VÆREBRUKEN MHT INNAVL I POPULASJONEN
- 55/06 RETNINGSLINJER FOR HØSTENS AVLSSESONG
- 56/06 ARBEIDET FRAM MOT ET NYTT AVLSMÅL
- 57/06 NESTE MØTE I AVLSRÅDET
- 58/06 EVENTUELT
  - a) Omkoding av spæl til rasekode 21
  - b) Søyeindekslister
  - c) Info om semintilbudet til ringene
  - d) Seminværene

46/06 Godkjenning av innkalling og sakliste

Vedtak:

Innkalling og sakliste godkjennes.

47/06 Godkjenning av referat fra avlsrådsmøtet 25. august 2006

Avlsrådet hadde ikke enstemmige vedtak i sak 37/06 og sak 42/06.

Vedtak:

Referatet godkjennes når avstemningene refereres der det var dissens.

48/06 Dispensasjon for kåring av værlam fra kombibesetninger

Grunnet kort tid fra vedtak i sak 37/06 til buskaper/ringer møter konsekvensene av det ble det etter en e-post-/telefonrunde gjort et vedtak som refereres her:

Vedtak:

Avlsrådet gir dispensasjon fra kravet i Reglar for kåring av værlam paragraf 2 "Sau frå buskapar med geit som ikkje er dokumentert fri frå CAE, og sau frå flokkar der det blir nytta geitemjølke frå slike buskapar, får ikkje møta på sjået."

Dispensasjonen gjelder for kåring høsten 2006. Fra og med 2007 vil kåringsreglene på dette punktet gjelde fullt ut.

49/06 Kvit og farga spælsau i væreringene

I behandlingen av sak 36/06 ble det vedtatt at administrasjonen skulle gjennomføre en høring blant spælringene før Avlsrådet tar stilling til avlsmålet når det gjelder farge på ullfellen i spælpopulasjonen som deltar i det organiserte avlsarbeidet. Ni av de 16 spælringene svarte.

Vedtak:

1. Avlsmålet for spælsauen er en kvit ullfell.
2. Avlsrådet gir ikke granskingstilskott for spælværer som sjøl er farga. Dette gjelder fra og med innsettet av prøveværer 2006.
Mindretallet, Kristen Risnes, Jostein Hausberg og Bjørn Høyland, stemte for at vedtaket skulle gjelde fra og med innsettet av prøveværer 2007.
Gunnar Klemetsdal avholdt seg fra å stemme.
3. Fra og med avlssesongen 2007 skal spælringene ikke bruke farga elitevær
4. Avlsrådet ønsker å få undersøkt om det fins mulighet for å genteste om kvite spælværer bærer anlegg for farger og eventuell pris på en slik test.

50/06 Nye regler for væreringer og væreholdslag

I sak 39/06 ble det lagt fram et utkast til regler for væreringer og væreholdslag. Et revidert utkast forelå til dette møtet.

Vedtak:

Thor Blichfeldt redigerer teksten i henhold til punktene som framkom i møtet. Reglene legges ved referatet fra dette møtet og blir godkjent sammen med dette.

51/06 Søknad fra OSG om å få beholde væreringsregnskapet

Denne saken var sak 40/06 i forrige møte og ble utsatt i påvente av at nytt reglement skulle bli vedtatt.

Vedtak:

Væreringene i Oppland gis dispensasjon fra ”Regler for væreringer og væreholdslag”. Oppland Sau og Geit kan fortsette som ringenes organisatoriske overbygning og ha det regnskapsmessige ansvaret over for offentlige myndigheter. Det er en absolutt forutsetning at Oppland Sau og Geit fører et separat avdelingsregnskap for væreringene, og at penger som tilhører væreringene ikke brukes på andre områder.

Fra og med 1. januar 2008 skal de opparbeidede avlsmidlene på sau overføres til væreringen(e) i Oppland.

52/06 Avlsbesetning både for NSG og Gilde

Gilde Norsk Kjøtt har tatt ut omkring 25 besetninger som avlsbesetning for Nor-X-avlen. Over 20 av disse er samtidig medlem i en værering med NKS. Saken har vært tidligere behandlet i sak 7/06 og sak 20/06.

Vedtak:

1. Nor-X (rasekode 20) inkluderes i NKS-rasegruppa ved indeksskjøringene.
2. Styret i ringen må godkjenne at en besetning som har blitt Nor-X avlsbesetning skal kunne fortsette som ringmedlem.
3. En besetning som deltar både som ringbesetning og Nor-X-besetning må ikke rekruttere værere utenom avlsgruppa den tilhører i NKS-avlen.
4. En ringbesetning som ønsker å være avlsbesetning for Gilde Norsk Kjøtt, kan disponere inntil halvparten av søyene sine til Nor-X-avl.
5. Ved oppstarten som Nor-X-besetning skal søyene som disponeres for Nor-X-avl komme fra den dårligste halvdel av søyene i flokken, vurdert ut fra O-indeks. Disse søyene skal kodes om til Nor-X (rasekode 20). Seinere kan det ikke kodes om søyer fra NKS til Nor-X eller omvendt.

53/06 Håndtering av mutasjonen som gir spesielt kjøttfulle lam

Alle seminværene innen NKS er testet og årets nye værer skal også testes.

Vedtak:

Vedtaket i sak 03/06 f opprettholdes. Seminsesongen 2006 gjennomføres uten å ta hensyn til den kunnskapen vi har om værene når det gjelder mutasjonen som gir mye kjøtt og lite fett. Værenes genstatus offentliggjøres ikke.

54/06 Styring av værebruken mht innavl i populasjonen

Innavlsøkningen i populasjonen er i stor grad styrt av værebruken. Gjennom semin har vi et svært kraftig verktøy for å skaffe økt avlsmessig framgang, men semin gjør også at vi svært lett kan øke innavlen mer enn forsvarlig er. I sak 19/05 ble det blant annet vedtatt en kvote på 2 NKS-/4 spælsønner etter seminliteværer og 4 sønner etter lokale eliteværer. Sakarias sto på elitesædlista 2005, men her ble det informert om at det kunne komme begrensninger i innsett ut over de generelle reglene.

For framtida ser det ut til at det er behov for ytterligere styring for å unngå at det granskes svært mange sønner etter en vær.

Vedtak:

1. Innsett av prøveværer høsten 2006 skal være i henhold til vedtakene i sak 19/05.
2. For å begrense innsett av sønner etter Sakarias høsten 2006 ut over 2 per ring, settes det krav til at lamindeks fra august må være minst like høy som den 200. beste Sakarias-sønnen i landet, for at den kan settes inn i ring.
3. Fra og med paringssesongen 2006 skal værene skal kun stå 1 år på seminlitemliste for å begrense antall sønner som kan bli satt inn som prøveværer.
4. Sædtildelingen fra seminlitemliste begrenses til 1 dose per vær per 100 sau. Det nyttes vanlige avrundingsregler i beregningen. Antall doser beregnes per avdeling (per ring i ringer som har kun en avdeling). Utsendte doser kan om ønskelig byttes med naboring.
5. På neste avlsrådsmøte skal regler for neste års innsett av seminværer tas opp.

55/06 Retningslinjer for høstens avlssesong

På grunn av mange vedtak det siste året som har betydning for arbeidet i den enkelte ringen er det behov for å sende ut retningslinjer for høstens avlssesong til ringene.

- I sak 22/06 ble det vedtatt eliteprosent, seminprosent og minstekrav til antall høstveker og slakteveker for de ulike rasene.
- I sak 19/05 ble det vedtatt antall prøveværer per far.
- I sak 25/05 ble det vedtatt at væren skal være O-kåret.

Vedtak:

I tillegg til informasjon det er vist til over gjelder følgende:

- **Sum kåringspoeng** er kriteriet for å velge ut prøveværer til ringen
- Det settes ikke høyere krav til enkeltfaktorene som inngår i sum kåringspoeng enn at kravet til kåring er oppfylt.
- Hvis det er forskjell mellom ullkvalitetspoenget gitt på ullstasjonen og poenget gitt på kåring, er det bedømmingen fra ullstasjonene som skal legges til grunn.

56/06 Arbeidet fram mot et nytt avlsmål

Prosessene fram mot nytt avlsmål ble drøftet.

Vedtak:

Avlsavdelingen kontrollregner dagens økonomiske vekter. Resultatene legges fram i Avlsrådet for sau før den videre prosessen drøftes.

57/06 Neste møte i Avlsrådet

Vedtak:

Neste møte i Avlsrådet skal være før påske 2007. Dato fastsettes i god tid.

58/06 Eventuelt

a) Omkoding av spæl til rasekode 21

I sak 35/05 og sak 36/06 punkt 6 ble det vedtatt å kode om til farga spæl (21) alle dyr som gir farga avkom og dermed er bærer av genet for farge, selv om de sjøl er kvite. Det ble drøftet om dette var den mest hensiktsmessige måten å bruke rasekode 21 på i arbeidet fra mot avlsmålet som er en kvit spælullfell, eller om det vil være bedre å forbeholde rasekode 21 kun for dyr som selv er farga.

Vedtak:

Kode 21 skal bare brukes om dyr som sjøl har farga fell.

Vedtaket ble gjort mot Per Liahagens og Bjørn Høylands stemme.

b) Søyeindekslister

I sak 19/06 ble det vedtatt å ha en dialog med Sauekontrollen angående utsending av søyeindekslister etter de ulike indekstkjøringene. Svært få har bedt om å få lister etter første kjøring. Indeksene vil være usikre så tidlig på grunn av at bare lamma som slaktes tidlig rekker å komme med.

Vedtak:

Papirlister sendes ut kun etter de to siste kjøringene. De som trenger indekser fra første kjøring kan bruke Internetttrapportene hos Sauekontrollen.

c) Info om semintilbudet til ringene

Vedtak:

NSG Semin oppfordres til å informere mer om de ulike pakketyper og forsendelsesvalg, antall strå per enhet, ompakkingsmuligheter med mer.

d) Seminværene

Vedtak:

Liste over seminværene legges på nettet.